

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

X. Vltima Lutheri Confessio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

quisque crederet possit quod voluerit. Sic P. Martyr, ut Josias Simlerus in eius Vita testatur, Saxones quavis diversum de Cœna Domini sentientes, pro fratribus suscipere non recusabat, quod hac de Sacramento quaestio (vide, quaeso, quanti homines hi altissimum nostræ religionis mysterium faciant) tanti momenti non sit, ut propterea communio & Charitas Christiana inter fideles rumpi debeat. Et Musculus aperte dicit, (a) se libenter pro fratribus habiturum quamcumque quis in controversia de Sacramento, modo non Papistarum, opinionem sequatur.

IX. Nolo bonas horas male perdere, alias Sacramentorum tam diversas quam ineptas & detestabiles de hoc uno articulo opiniones colligendo: breviter tamen quasdam attingam. Alij corpus D. N. in Cœna assistere, alij exsistere, alij subsistere dicunt; item In, Cum, Sub, Supra, Infra, Subter, Penes panem esse: panem tantum manducari Vere, sed corpus opinione seu fide: vinum non esse sanguinem Christi, qui, si Thomæ Erasto Calvinistæ credimus, (b) ante mille & quingentos annos effusus, computruisset, nec amplius est in rerum natura. Multas alias absurdas phantasticorum hominum opiniones omitto. Ab ipso Lutero in ultima sua Confessione, octo Zuinglianorum contrariæ opiniones notantur. Contra Melancthon magistro se opponens, quinque Lutherianorum de eodem articulo diversas atque inter se repugnantis sententias producit. Quæ pulchre vero Laicus, qui primus Zuinglianum Evangelium in Polonia annunciavit, in hoc articulo sibi constet, Lutherani è scriptis ipsius docent. (c) Aliquando enim verba illa sic interpretatur: Hoc est corpus meum, id est, hic est usus in corpore & sanguine meo. Aut: Hoc est meritum & gloria Passionis, Martii & Resurrectionis Corporis mei. Vel: Hoc est qualitas propria mei corporis: Vel: In hoc Sacramento mysterium mei corporis designatur. Vel: Hac est forma, ceremonia & actio externa mea Cœna. Vel: Est panis & poculi impetrata participatio. Vel: Hac est communio, ius & societas mei corporis. Vel: Hac est extrema voluntatis meæ contestatio. Quis unquam quidquam addidit insulsius aut ineptius? His non dissimilis est Campani Prædicantis interpretatio, dicentis, Hoc est corpus meum, id est, Hic panis est corpus, quod ego creavi. Sic nempe ijs solet evenire qui à Catholica desciscunt Ecclesia, ut nihil tam ridiculum atque absurdum à magistris suis proficiscantur, quod non tamquam Palladium amplectantur. Porro dici non potest quantopere Lutherus hoc suo iudicio & sententia universam Sacramenta-

riorum cohortem exacerbarit, adeo ut nomen eius certatim lacerare ac infamare contenderint, hæreticum Antichristum, diabolum appellantes. Deus, inquit, Conradus Refcius Sacramentarius, (d) ad castigandam Lutheri, quæ in omnibus eius scriptis elucet, ambitionem & superbiam, Spiritum suum ab eo abstulit, eumque spiritui erroris & mendacii tradidit, qui etiam opiniones eius sequentes semper possidebit, donec ab eis discesserint. Hinc Lutero quasi condolens Erasmus, Antea, inquit, Lutherus ipse tantum non Deus erat: idem vero iam delirans, iam insanit, eo quod novo illi de Eucharistia dogmati assentiri nolit. Sed non edentulus est Lutherus, (e) iniurias & convicia plena manu resundens, & Zuingianos ad omnes diabolos & in maximam malam crucem ablegans.

Quem vero fructum Christianitati concertationes exartulerint, è Bullingero discet, (f) qui dicit, implacabili hoc Lutherianorum & Zuinglianorum dissidio Mundum ita turbatum, ut plurimi quid aut quæ sequi debeant ignari, aperte præferant nihil se credituros quam quod ipsis videatur. Quis non videt latissimam ad omnem impietatem hoc modo fenestrâ patefactâ? Et tamen famosus vel fumosus potius ille Vulcanus seu Faber culus, aquâ igni & lumen tenebris conciliare aggressus, inter Lutherianismum & Zuinglianam sectâ nihil aut parû interesse scribit. Lavater⁹ Zuinglianum in Præfatione quadâ ait, utrumque, tam Lutherum quam Zuinglium electos à Deo fuisse, ut multis cû laboribus vitæque periculis multos ad Iesu Christi servitium adducerent: sed dissidium inter hos duos maxime esse deplorandum ut quod obstiterit quominus communitis viribus Antichristum prostraverint & confecerint. Sed quid ais mi homo? An Deus diversarum religionum auctor est? Quid testat nisi ut dicatis ab hoc æque Mahumetem ac Iesum Christum missum fuisse? Atqui nihil in Deo contrarium sibi est, ut qui unus & solus ipsa sit Veritas.

X. Quoniam vero complures Sacramentarii Lutheri auctoritate suas partes munire conati sunt; & Ambrosius VVolfius asseverat, Lutherum quod tanto impetu libros quosdam protrussisset, penitentia ductum, in Conventu quodam in gratiam cum

a In Loc. 350. b Vid. Ioan. Iesrel. c Vide VVestphal. Farrag. confus. & inter se dissid. Schlusfeld. lib. 3. d Const. Hessus: de Cœna Lib. de Pseudoevangel. e Tom 7. de verb. Cœn. f. 38. & epist. ad Albert. Brandenburg. f. In fund. str. con. Brent. cap. 1.

cum Zuinglianis se rediturum promississe: vltimam eius non quidem de omnibus Fidei articulis, sed de Eucharistia, tamquam de præcipuo Christianismi fundamento, Confessionem, quam ad Corporis Christi in ea præsentiam, hoc loco allegare volui. Animaduertens, inquit Lutherus, hæresin unam super aliam pullulare, & diabolum nullum grassandi ac furendi modum facere, ut post mortem meam scriptis meis ad suorum errorum defensionem vsatur, quemadmodum iam quoque ab insanis nonnullis Cœna Domini & Baptismi corruptioribus factum est: coram Deo & hominibus Confessionem meam edere volui, in qua etiam, diuina auxiliante gratia, usque ad finem vitæ perseuerare. & cum ea coram Iesu Christi tribunali comparare constitui: nimirum si quis dixerit, Lutherum si adhuc viueret, de hoc vel illo articulo aliter senturum, ut quem non penitus excusseris ac perpendere, valde illum errare, quum eadem tum futura sit, mea sententia qua iam est aut olim fuit. Ego articulos omnes diligenter expendi, & per scripturam iterum atque iterum exanimatus: eoque non minus acriter omnes defendere paratus sum quam illum de Cœna Domini. Ebrus non sum, neque inconsiderate hæc tracto. Scio quid dicam, scio etiam quod mihi iudicium in aduentu Domini subeundum sit. Nemo ergo putet me in re tam seria iudere. Noui ego per Dei gratiam Sathanam, quis sit. Et quid ille in scriptis meis facere non audebit, qui diuinam scripturam corrumpere audeat? Explicata inde de quibusdam Fidei articulis sententia, Idem, inquit, dico de Cœna Domini, nimirum quod verum Corpus & sanguis in pane & vino manūcetur & bibeatur etiam si qui vel administrant vel percipiunt hæc Sacramentum, fide destituantur aut eo abutantur. Hæc mea fides est. Hoc omnes veri Christiani credunt. & hoc etiam sacra docet Scriptura. Quod hoc loco minus clare exposui, in alijs meis libris intra quatuor aut quinque annos publicatis perspicue explicatur. Rogo ergo bonos & pios, ut huius meæ Confessionis testes sint, ac Deum pro me orent ut in ea perseuerandi & vitam finendi gratiam mihi largiatur. Quod si in extremo illo agone tentatio forte verbum aliquod huic Confessionis contrarium mihi expresserit, iam illud renouatum volo & per hanc Confessionem protestor, id aliunde quam à Sathana procedere non posse. Sic me Deus adiuuet Amen. Idem alibi duobus circiter ante obitum annis (a) sic scripsit: Quicumque non vult credere panem in Cœna esse verum & naturale Corpus Christi, quod Iudas & mali omnes non minus quam S. Petrus & alij pij perceperint, à me procul abeat, & nec per litteras alijs scriptis aut sermonem mecum communicet, nec

unquam speret se partem aliqua' mecum habiturum. Hunc enim laborem frustra sumes. Nec quidquam ad rem attinet quod hi phrenetici de spiritali communionem tam multa blaterant, quodque in Patrem, Filium & Spiritum Sanctum credere se dicunt, quum blasphemio ore hunc Fidei articulum nobis ex ipsius Dei Filij ore hu verbis. Hoc est Corpus meum quod pro vobis tradetur, prolatum negent. Quid iam, Sacramentarij? An quidquam hæc de re clarius adferri vobis vultis quam hæc Lutheri Confessionem? itaque caput hoc concludam, sequenti Martini Buceri de quo non semel supra facta est mentio, ingenium, vitam & doctrinam persequutus.

DE MARTINO BUCERO, NON vulgari hæreseos Aristarcho.

CAPVT XI.

ARGVMENTVM.

- I. De Martino Bucero.
- II. Bucerus concordiam inter Lutherum & Zuinglium tentat, sed frustra.
- III. Quomodo Sacramentarij Bucerus retinere voluerint.
- IV. Conuentus Vitteberga habitus de concordia inter Lutherum & Bucerus.
- V. Buceri fluctuatio, etiam postquam Lutheri partes professus est.
- VI. Bucerus tertium maritus, in Angliam proficiscitur, ibique moritur.

I. **M**ARTINVS Bucerus natus fuit Argentorati, patre Iudæo: quo mortuo, Dominicanorum cœnobio admodum adolescens inclusus, magnos in studijs breui progressus fecit: sed cum Ecclesiæ detrimento quatenim infideli patre natus in clerum cooprari, & ad sacros Ordines promoueri, iuxta Canones non debuerat, virum, quod in eiusmodi hominibus Ecclesiæ semper reformidauit, luculenter aduersus eam eumuit factis, verbis & scriptis. Siquidem è Dominicana familia profugit, & non solum ipse, sed & Virginem Deo dicatam, è Monasterio profugam, sibi coniunxit, & Lutherum

a In Lib. quod verb. Chr. sunt.